

**FIȘA DISCIPLINEI**  
**Mozaic și vitraliu. Tehnici și stiluri**  
 Anul universitar 2026 – 2027

**1. Date despre program**

|                                        |                                            |
|----------------------------------------|--------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca |
| 1.2. Facultatea                        | de Teologie Ortodoxă                       |
| 1.3. Departamentul                     | de Teologie Ortodoxă                       |
| 1.4. Domeniul de studii                | Arte vizuale                               |
| 1.5. Ciclul de studii                  | Master                                     |
| 1.6. Programul de studii / Calificarea | Artă creștină                              |
| 1.7. Forma de învățământ               | Învățământ cu frecvență                    |

**2. Date despre disciplină**

|                                         |                                               |                        |                                 |                        |                |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------|---------------------------------|------------------------|----------------|
| 2.1. Denumirea disciplinei              | <b>Mozaic și vitraliu. Tehnici și stiluri</b> |                        |                                 | Codul disciplinei      | <b>OMR4020</b> |
| 2.2. Titularul activităților de curs    | Conf. univ. dr. Claudia Cosmina Trif          |                        |                                 |                        |                |
| 2.3. Titularul activităților de seminar | Conf. univ. dr. Claudia Cosmina Trif          |                        |                                 |                        |                |
| 2.4. Anul de studiu                     | II                                            | 2.5. Semestrul         | 1                               | 2.6. Tipul de evaluare | Examen         |
| 2.7. Regimul disciplinei                | Obligatoriu                                   | 2.8. Tipul disciplinei | Disciplină de specializare (DS) |                        |                |

**3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)**

|                                                                                                        |    |                     |    |                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------|----|----------------------------------|------------|
| 3.1. Număr de ore pe săptămână                                                                         | 3  | din care: 3.2. curs | 2  | 3.3. seminar/ laborator/ proiect | 1          |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                                | 42 | din care: 3.5. curs | 28 | 3.6 seminar/laborator            | 14         |
| <b>Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b> |    |                     |    |                                  | <b>ore</b> |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)                                       |    |                     |    |                                  | 21         |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren         |    |                     |    |                                  | 30         |
| Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri                        |    |                     |    |                                  | 52         |
| Tutoriat (consiliere profesională)                                                                     |    |                     |    |                                  | 2          |
| Examinări                                                                                              |    |                     |    |                                  | 3          |
| Alte activități                                                                                        |    |                     |    |                                  | 0          |
| <b>3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>                       |    |                     |    | <b>108</b>                       |            |
| <b>3.8. Total ore pe semestru</b>                                                                      |    |                     |    | <b>150</b>                       |            |
| <b>3.9. Numărul de credite</b>                                                                         |    |                     |    | <b>6</b>                         |            |

**4. Precondiții (acolo unde este cazul)**

|                    |   |
|--------------------|---|
| 4.1. de curriculum | - |
| 4.2. de competențe | - |

**5. Condiții (acolo unde este cazul)**

|                                                  |  |
|--------------------------------------------------|--|
| 5.1. de desfășurare a cursului                   |  |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului |  |

**6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)<sup>1</sup>**

<sup>1</sup> Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

| Competențe profesionale |                                                                                                 |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Codul competenței       | Competență                                                                                      |
| CP2                     | Adaptează conceptul artistic la locație<br>Adapts the artistic concept to the location          |
| CP4                     | Pregătește condițiile de lucru personale<br>Prepares personal working conditions                |
| CP7                     | Selectează teme<br>Select themes                                                                |
| CP8                     | Elaborează propuneri de proiecte artistice<br>Develops proposals for artistic projects          |
| CP13                    | Dezvoltă un cadru artistic<br>Develops an artistic environment                                  |
| CP14                    | Alege stiluri de ilustrare<br>Choose illustration styles                                        |
| Competențe transversale |                                                                                                 |
| Codul competenței       | Competență                                                                                      |
| CT1                     | Organizează informații, obiective și resurse.<br>Organizes information, objects, and resources. |
| CT2                     | Se exprimă într-un mod creativ.<br>Expresses themselves in a creative way.                      |

## 6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)<sup>2</sup>

| Rezultatele învățării vizate prin disciplină |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Codul competenței                            | Cunoștințe și înțelegere<br>(Knowledge and understanding)                                                                                                                                                                                        | Abilități academice specifice<br>(Specific academic skills)                                                                                                                                                                                |
| CP2                                          | 9. Absolventul analizează spațiul concret din punct de vedere volumetric, funcțional și vizual.<br>9. The graduate analyses the concrete space from volumetric, functional and visual points of view.                                            | 9. Absolventul analizează spațiul concret din punct de vedere volumetric, funcțional și vizual.<br>9. The graduate analyses the concrete space from volumetric, functional and visual points of view.                                      |
| CP2                                          | 10. Absolventul cunoaște relațiile dintre programul iconografic, arhitectură, lumină și circulația privitorului.<br>10. The graduate knows the relationships between the iconographic programme, architecture, light and the visitor's movement. | 10. Absolventul elaborează soluții de integrare a conceptului artistic (compoziție, amplasare, scară, cromatică).<br>10. The graduate develops solutions for integrating the artistic concept (composition, placement, scale, chromatics). |
| CP4                                          | 13. Absolventul cunoaște normele de protecția muncii și de manipulare a substanțelor și materialelor.<br>13. The graduate knows the occupational safety rules and the rules for handling substances and materials.                               | 13. Absolventul selectează și pregătește echipamentele, materialele și instrumentele necesare proiectului.<br>13. The graduate selects and prepares the equipment, materials and tools required for the project.                           |
| CP7                                          | 19. Absolventul cunoaște principiile canonice de alegere a temelor pentru diverse spații.<br>19. The graduate knows the canonical principles for choosing themes for different spaces.                                                           | 19. Absolventul selectează teme iconografice adecvate spațiului, comunității și proiectului.<br>19. The graduate selects iconographic themes appropriate to the space, the community and the project                                       |

<sup>2</sup> Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

|             |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                        |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>CP8</b>  | 20. Absolventul cunoaște structura unui proiect artistic profesionist (concept, obiective, calendar, buget).<br>20. The graduate knows the structure of a professional artistic project (concept, objectives, timetable, budget). | 20. Absolventul elaborează propuneri de proiecte pentru spații ecleziale sau culturale.<br>20. The graduate develops project proposals for ecclesial or cultural spaces.               |
| <b>CP13</b> | 27. Absolventul cunoaște rolul cadrului artistic în receptarea mesajului creștin.<br>27. The graduate knows the role of the artistic framework in receiving the Christian message.                                                | 27. Absolventul cunoaște rolul cadrului artistic în receptarea mesajului creștin.<br>27. The graduate knows the role of the artistic framework in receiving the Christian message.     |
| <b>CP13</b> | 28. Absolventul cunoaște tipuri de prezentare a artei creștine în spații liturgice și expoziționale.<br>28. The graduate knows types of presenting Christian art in liturgical and exhibition spaces.                             | 28. Absolventul proiectează parcursuri vizuale și puncte de focalizare pentru public.<br>28. The graduate designs visual pathways and focal points for the public.                     |
| <b>CP14</b> | 29. Absolventul cunoaște implicațiile teologice și estetice ale alegerii unui anumit stil.<br>29. The graduate knows the theological and aesthetic implications of choosing a particular style.                                   | 29. Absolventul selectează stiluri de ilustrare adecvate temei, spațiului și publicului.<br>29. The graduate selects illustration styles appropriate to the theme, space and audience. |

## 7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

| <b>Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)</b>                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studentul folosește terminologia specifică domeniului mozaic și vitraliu, inclusiv materialele, uneltele și tehnicile utilizate în realizarea acestora. |
| Studentul aplică etapele stilistice ale tehnicii mozaicului și vitraliului, de la cele tradiționale la tendințele contemporane.                         |
| Studentul utilizează principiile estetice și istorice fundamentale care stau la baza integrării mozaicului și vitraliului în artă și arhitectură.       |
| <b>Abilități academice specifice (Specific academic skills)</b>                                                                                         |
| Studentul aplică tehnici specifice pentru realizarea unui mozaic sau vitraliu, incluzând selecția materialelor, tăierea și montarea pieselor.           |
| Studentul analizează și interpretează lucrări de mozaic și vitraliu din diferite perioade stilistice, evidențiind caracteristicile definitorii.         |
| Studentul creează lucrări originale de mozaic și vitraliu, integrând tendințe contemporane și tehnici tradiționale.                                     |

## 8. Conținuturi

| <b>8.1 Curs</b>                                  | <b>Metode de predare - învățare</b>       | <b>Observații<sup>3</sup></b> |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------|
| 1. Curs introductiv mozaic                       | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 2. Curs introductiv vitraliu                     | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 3. Scurt istoric al tehnicii mozaicului          | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 4. Scurt istoric al tehnicii vitraliului         | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 5. Elemente de tehnică - mozaic                  | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 6. Elemente de tehnică - vitraliu                | Prelegere, expunere de material didactic. | <b>2 ore</b> fizice           |
| 7. Transpunerea în tehnica mozaic a unui proiect | Curs practic                              | <b>8 ore</b> fizice           |

<sup>3</sup> De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                     |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------|
| 8. Transpunerea în tehnica vitraliului a unui proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Curs practic                        | 8 ore fizice      |
| <b>8.2 Seminar / laborator</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Metode de predare - învățare</b> | <b>Observații</b> |
| 1. Introducere în tehnica vitraliului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Lucrare practică                    | 2 ore fizice      |
| 2. Introducere în tehnica mozaicului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Lucrare practică                    | 2 ore fizice      |
| 3. Transpunerea în tehnica mozaic a unui proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Lucrări practice                    | 5 ore fizice      |
| 4. Transpunerea în tehnica vitraliului a unui proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Lucrări practice                    | 5 ore fizice      |
| <b>Bibliografie</b><br>Baroni, Sandro, Tecniche del mosaico : curs pratic, ed. Antea, Milano 1998<br>Bjonholt Benette, Glossary of Mosaic Glass Terms, University of Sussex, 2009<br>Evelina Della Vedova, The Mosaic from the copy to the interpretation, Angelo Longo Editore, 2011<br>Ioan Chirilă, Stelian Pașca-Tușa, Ioan Popa Bota, Claudia-Cosmina Trif, Light-Icon/stained glass – illumination, Journal for the Study of Religions and Ideologies 50 (2018).<br>Isenberg A, Isenberg S., How to work in stained glass, Chilton Book Company, Pennsylvania, 1983<br>Julian Bell, Oglinda lumii o nouă istorie a artei, Ed. Vellant, București, 2007;<br>Ovidiu Drâmba, Istoria culturii și civilizației, vol. II, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987;<br>Ovidiu Drâmba, Istoria culturii și civilizației, vol. III, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1990;<br>Podlessnaia, N, Starțev, A., Vitraliul - particularitățile tehnice și artistice, Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. nr. 2(29), 2016.<br>Sander, Loma, Encyclopedia of mosaic art, English Press, 2012.<br>Viktor Lazarev, Istoria picturii bizantine, vol. I, II, III, Ed. Meridiane, București, 1980;<br>Vitraux de France; du Moyen Age a la Renaissance, Editions Saep Colmar, Ingersheim, 1970. |                                     |                   |

## 9. Evaluare

Pentru a putea participa la evaluarea finală, studentul trebuie să îndeplinească cerințele de prezență la activitățile didactice, conform proporției stabilite de Consiliul Facultății.

| Tip activitate                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 9.1 Criterii de evaluare     | 9.2 Metode de evaluare                                                                               | 9.3 Pondere din nota finală |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 9.4 Curs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Evaluarea finală</i>      | <i>Susținerea printr-o expunere orală a proiectului elaborat pe parcursul semestrului.</i>           | 30%                         |
| 9.5 Seminar/laborator                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>Verificare pe parcurs</i> | <i>Realizarea lucrărilor aplicative pe parcursul semestrului</i>                                     | 50%                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              | <i>Implicarea activă la orele de atelier, participarea la discuții, corecturi și analize critice</i> | 20%                         |
| 9.6 Standard minim de performanță:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |                                                                                                      |                             |
| Pentru promovarea examenului, studentul trebuie să îndeplinească următoarele criterii minimale:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |                                                                                                      |                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Panotare:</b> Prezentarea în cadrul panotării a cel puțin unei lucrări reprezentative care să îndeplinească cerințele tehnice și artistice stabilite.</li><li>• <b>Activitate continuă:</b> Demonstrarea progresului artistic prin participarea constantă la activitățile practice și îndeplinirea cerințelor formulate de cadrul didactic.</li><li>• <b>Susținere orală:</b> prezentarea coerentă a proiectului realizat pe parcursul semestrului și argumentarea principalelor opțiuni compoziționale, tehnice și artistice.</li></ul> |                              |                                                                                                      |                             |

## 10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals) <sup>4</sup>

|  |  |                                              |  |  |  |  |  |                              |
|--|--|----------------------------------------------|--|--|--|--|--|------------------------------|
|  |  | Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă |  |  |  |  |  |                              |
|  |  |                                              |  |  |  |  |  |                              |
|  |  |                                              |  |  |  |  |  |                              |
|  |  |                                              |  |  |  |  |  | Nu se aplică nici o etichetă |
|  |  |                                              |  |  |  |  |  |                              |

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

<sup>4</sup> Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.